

מקור המאמר בזהר פרשת אחרי דף עב ע"ב
מעלת הגר והנפטר בארץ ישראל

כַּמְעֵשָׂה אֶרֶץ מִצְרַיִם וְגו', (ויקרא יח) רַבִּי חֵיָא
פָּתַח, (איוב לח) לְאַחֲזוּ בְּכַנְפוֹת הָאָרֶץ
וְגו', תַּאֲנֵא, זְמִין קִדְשָׁא בְּרִידָה הוּא לְדַכָּא
לְאַרְעֵיהּ, מִכָּל מְסֻאֲבוֹתָא דְעַמִּין עוֹבְדֵי עֲבוּדָה
זָרָה, דְסֻאֲבוֹ לָהּ. כִּהְיָי מָאן דִּאֲחִיד בְּטְלִיתִיהּ,
וְאַנְעֵר טַנּוּפָא מִנִּיהּ. וְכָל אִינוּן דִּאֲתַקְּבֵרוּ בְּאַרְעָא
קִדְיִשָׁא, לְמִשְׁדֵּי לֹון לְבַר, וְלְדַכָּא אֶרְעָא קִדְיִשָׁא
מִסְטָרָא אַחְרָא (ס"א קִדְיִשָׁא אַחְרָא), כְּבִיכּוּל דְהוּה
מִתּוּנָא לְשָׂאָר רַבְרַבֵּי עַמִּין, וְלִקְבֵּלָא מְסֻאֲבוֹתָא
דְלַהוּן, וְלְדַכָּרָא לֹון. וְזְמִין לְדַכָּאָה לָהּ וְלֹאֲעֲבָרָא
לֹון לְבַר.

רַבִּי שְׁמַעוֹן הָוָה מְדַבֵּי טוּרֵי (ס"א שו"ק) דְטַבְּרִיא,
וְכָל דְהוּה תַּמָּן מִית, הָוָה סָלִיק לִיהּ, וּמְדַבֵּי
אַרְעָא. תַּאֲנֵא, כְּתִיב (ירמיה ב) וּתְבֹאוּ וּתְטַמְּאוּ אֶת
אֶרְצֵי וְגו', אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, זַכָּאָה חוֹלְקִיהּ מָאן
דְזָכִי בְחֵינֵי לְמִשְׁרֵי מְדוּרָא בְּאַרְעָא קִדְיִשָׁא. דְכָל
מָאן דְזָכִי לָהּ, זָכִי לְאַנְגָּדָא מְטַלָּא דְשְׁמִיָּא דְלַעִילָא,
דְנַחֲתֵת עַל אֶרְעָא. וְכָל מָאן דְזָכִי לְאַתְקַשְׂרָא בְחֵינֵי
כִּהְיָי אֶרְעָא קִדְיִשָׁא, זָכִי לְאַתְקַשְׂרָא לְבַתָּר
בְּאַרְעָא קִדְיִשָׁא עֲלָאָה.

הַשָּׁמַיִם שְׁלֹמְעֵלָה שְׁיֹוּרְד עַל הָאָרֶץ. וְכָל מִי שְׁזוֹכָה לְהַקְשֵׁר
לְהַקְשֵׁר אַחַר כֵּף לְאֶרֶץ הַקְדוּשָׁה הַעֲלִינָהּ.

כַּמְעֵשָׂה אֶרֶץ מִצְרַיִם וְגו'.
רַבִּי חֵיָא פָּתַח, (איוב לח) לְאַחֲזוּ
בְּכַנְפוֹת הָאָרֶץ וְגו'. לְמַדְנֵן,
עֲתִיד הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
לְטַהַר אֶת אֶרְצוֹ מִכָּל טְמֵאֵת
הָעַמִּים עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה
שְׁטַמְּאוּ אוֹתָהּ, כְּמִי שְׁאוּחֲזוּ
בְּטְלִיתוֹ וּמְנַעַר אֶת הַטְּנַפֹּת
מִמֶּנָּה. וְכָל אוֹתָם שְׁנַקְבֵּרוּ
בְּאַרְץ הַקְדוּשָׁה, לְזַרְק אוֹתָם
הַחוּצָה, וּלְטַהַר אֶת הָאָרֶץ
מֵהַצֵּד הָאַחַר (קְדוּשׁ אַחַר),
כְּבִיכּוּל שְׁהִיתָה מְזִינָה אֶת
שָׂאָר גְּדוּלֵי הָעַמִּים וְלִקְבֵּל
אֶת טְמֵאֲתָם וּלְהַנְהִיגָם,
וְעֲתִיד לְטַהַר אוֹתָהּ
וּלְהַעֲבִירָם הַחוּצָה.

רַבִּי שְׁמַעוֹן הָיָה מְטַהַר אֶת
(הרי"י) שו"ק טַבְּרִיא, וְכָל שְׁהִיָּה
שָׁם מִת, הָיָה מַעֲלָה אוֹתוֹ
וּמְטַהַר אֶת הָאָרֶץ. לְמַדְנֵן,
כְּתוּב וּתְבֹאוּ וּתְטַמְּאוּ אֶת
אֶרְצֵי וְגו'. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה,
אֲשֵׁרֵי חֶלְקוֹ שֶׁל מִי שְׁזוֹכָה
בְּחֵינֵי לְהַשְׁרוֹת מְדוּרוֹ בְּאַרְץ
הַקְדוּשָׁה. שְׁכָל מִי שְׁזוֹכָה
לָהּ, זוֹכָה לְהַשְׁפִּיעַ מְטַל

בְּחֵינֵי בְּאַרְץ הַקְדוּשָׁה הַזֹּאת, זוֹכָה

וְכָל מִי שֶׁלֹּא זֹכֵה בְּחַיֵּיו, וּמֵייתִין לִיה לְאַתְקַבְּרָא, וּמֵבִיאִים אוֹתוֹ לְהַקְבֵּר שָׁם, עָלָיו כָּתוּב וּנְחַלְתִּי שְׁמַתָּם לְתוֹעֵבָה. רוּחוֹ יֵצֵאָה בְּרִשּׁוֹת נְכַרְיָה אַחֲרַת, וּגּוּפוֹ בָּא תַחַת רִשּׁוֹת הָאָרֶץ הַקְדוּשָׁה כְּבִיכּוֹל, עָשָׂה קֹדֶשׁ חַל, וְחַל קֹדֶשׁ. וְכָל מִי שֶׁזֹּכֵה לְהוֹצִיא נְשַׁמְתּוֹ בָּאָרֶץ הַקְדוּשָׁה, מִתְּכַפְּרִים חֲטָאֵיו, וְזֹכֵה לְהַקְשֵׁר תַּחַת כְּנָפֵי הַשְּׁכִינָה, שְׁכַתוֹב (דְּבָרִים ל"ב) וְכִפֵּר אֲדָמְתּוֹ עִמּוֹ. וְלֹא עוֹד, אֲלֵא אִם זֹכֵה בְּחַיֵּיו, זֹכֵה לְמִשְׁךְ עָלָיו רוּחַ קֹדֶשׁ תָּמִיד, וְכָל מִי שֶׁיּוֹשֵׁב בְּרִשּׁוֹת אַחֲרַת, נִמְשַׁכֵּת עָלָיו רוּחַ אַחֲרַת נְכַרְיָה.

לְמַדְנּוּ, כְּשֶׁעָלָה רַב הַמְנוּנָא סָבָא לְשָׁם, הָיוּ עִמּוֹ שְׁנַיִם עֶשֶׂר בְּנֵי הַיְשִׁיבָה שְׁלוֹ. אָמַר לָהֶם, אִם אָנִי הוֹלֵךְ לְדֶרֶךְ הַזֶּה, לֹא עַל שְׁלֵי אָנִי עוֹשֶׂה, אֲלֵא כִּדֵּי לְהַשִּׁיב הַפְּקֻדוֹן לְבַעֲלָיו. שְׁנֵינּוּ, כָּל אוֹתָם שֶׁלֹּא זָכוּ לָזֶה בְּחַיֵּיהֶם, הֵם מְשִׁיבִים אֶת פְּקֻדוֹן רַבּוֹנָם לְאַחַר.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, מִשּׁוּם כֶּף, כָּל מִי שֶׁמַּעֲבִיר מֵאוֹתָם מֵינַיִם רָעִים אוֹ רִשּׁוֹת אַחֲרַת לְאָרֶץ, הָאָרֶץ נִטְמָאת. אוֹי לְאוֹתוֹ הָאִישׁ! אוֹי לְנַפְשׁוֹ! שְׁהִרֵי הָאָרֶץ הַקְדוּשָׁה לֹא תִקְבַּל אוֹתוֹ אַחַר כֶּף, עָלָיו כָּתוּב (תְּהִלִּים ק"ד) יִתְמוּ חֲטָאִים מִן הָאָרֶץ -

וְכָל מִי שֶׁלֹּא זָכִי בְּחַיֵּיו, וּמֵייתִין לִיה לְאַתְקַבְּרָא, תָּמּוֹן, עָלָיו כְּתִיב, (יְרֵמִיָּה א') וּנְחַלְתִּי שְׁמַתָּם לְתוֹעֵבָה. רוּחִיה נָפִיק בְּרִשּׁוֹתָא נּוֹכְרָאָה אַחֲרָא, וּגּוּפִיה אָתִי תַחּוֹת רִשּׁוֹתָא דְאַרְעָא קְדִישָׁא, כְּבִיכּוֹל עֶבֶד קֹדֶשׁ חוֹל, וְחוֹל קֹדֶשׁ. וְכָל מִי שֶׁזָכִי לְמִיפֵק נְשַׁמְתִּיה בְּאַרְעָא קְדִישָׁא, אֲתַכְפְּרוּ חוֹבוֹי, וְזָכִי לְאַתְקַשְׁרָא תַחּוֹת גְּדַפְּיוֹ דְשְׁכִינְתָא, דְכְּתִיב, (דְּבָרִים ל"ב) וְכִפֵּר אֲדָמְתּוֹ עִמּוֹ. וְלֹא עוֹד אֲלֵא אִי זָכִי בְּחַיֵּיו, זָכִי לְאַתְמַשְׁכָּא עָלָיו רוּחַ קְדִישָׁא תְּדִיר, וְכָל מִי שֶׁזָכִי בְּרִשּׁוֹתָא אַחֲרָא, אֲתַמְשֵׁךְ עָלָיו רוּחַ אַחֲרָא נּוֹכְרָאָה.

תְּאֵנָא, פֶּד סָלִיק רַב הַמְנוּנָא סָבָא לְהִתָּם, הוּוּ עֵמִיָּה תְּרִיסָר בְּנֵי מְתִיבְתָא דִּילִיָּה, אָמַר לוֹן, אִי אֲנָא אָזִיל לְאַרְחָא דָּא, לָאו עַל דִּידִי קָא עֵבִידְנָא, אֲלֵא לְאַתְבָּא פְּקֻדוֹנָא לְמֵאֲרִיָּה. תְּנִינֵן כָּל אֵינּוֹן דְלֹא זָכוּ לְהָאִי בְּחַיֵּיו, אֲתִיבִין פְּקֻדוֹנָא דְמֵאֲרִיָּהוֹן לְאַחֲרָא.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, בְּגִינֵי כֶּף, כָּל מִי שֶׁדָּאֵעֵבֵר מֵאֵינּוֹן זֵינִין בֵּישִׁין, אוֹ רִשּׁוֹתָא אַחֲרָא בְּאַרְעָא, אַרְעָא אִסְתְּאָבֵת, וְוִי לִיָּה לְהֵהוּא גְּבַר, וְוִי לְנַפְשִׁיהָ, דְהָא אַרְעָא קְדִישָׁא לֹא מְקַבְּלָא לִיָּה

מֵינַיִם רָעִים אוֹ רִשּׁוֹת אַחֲרַת לְאָרֶץ, הָאָרֶץ נִטְמָאת. אוֹי לְאוֹתוֹ הָאִישׁ! אוֹי לְנַפְשׁוֹ! שְׁהִרֵי הָאָרֶץ הַקְדוּשָׁה לֹא תִקְבַּל אוֹתוֹ אַחַר כֶּף, עָלָיו כָּתוּב (תְּהִלִּים ק"ד) יִתְמוּ חֲטָאִים מִן הָאָרֶץ -

לְבַתָּר. עָלֶיהָ כְּתִיב, (תהלים קד) יִתְמוּ חַטָּאִים מִן
 הָאָרֶץ, בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּבְעוֹלָם הַבָּא, וְרַשָּׁעִים עוֹד
 אֵינָם, בְּתַחֲיֵית הַמַּתִּים, כִּדְוִן בְּרַכִּי נַפְשִׁי אֶת יְיָ
 הַלְלוּיָהּ.

ספר אור הזהר (עמוד 241)

לט) על ידי טעימת יינה של תורה, פנימיות התורה, מתעורר האדם באהבה נפלאה
 שלמעלה מן הדעת וההשגה

פנימיות התורה הוא בחינת משקה המשפרת, כמו יין לאחר שנכנס במעיו יצא מהעלמו ומתגלה ואז
 משבר ומבלבל הדעת וההשגה מפני שהיה בו כח שלמעלה מן השכל בהעלם, ועתה יצא ונתגלה,
 כמו כן ברזון דאורייתא שהוא מה שלא נתלבשה במצוה אלא הן ספור גדלת אור אין סוף ברוך הוא
 למעלה עד אין קץ ולמטה עד אין תכלית וכו' להשכיל ולהשיג סדר כל ההשתלשלות ולספר בשעור
 קומת עצמות המאציל והנאצלים, כמו כל מאמרי האדרא רבה ואדרא זוטא שהוא בחינת אהבה
 רבה שלמעלה מן הדעת וכו' ורזון דאורייתא שלמעלה מן ההשגה בהעלם גדול, וכשטועמים ומשיגים
 יתבלבל דעתו, כלומר שנולד לו יחמת ההתבוננות בהם אהבה נפלאה שלמעלה מן הדעת וההשגה
 וכו'. (ספר מאמרי אדמו"ר הזקן (בעל התניא) תקס"ג חלק ב', דבור המתחיל והשתיה ברת)

מ) עסק חכמת הסוד מונעת התנשאות חכמות חיצוניות ונדרחה מפניה כהחשך מפני האור
 פנימיות התורה הם חיים לפנימיות הגוף שהוא הנפש, והחיצוניות לחיצוניות הגוף. והעוסקים ברמז
 וסוד, אין יצר הרע יכול להתגרות בהם.
 כתוב בספר הקנה: "ושבתם וראיתם בין צדיק וגו' בין עובד אלקים לאשר לא עבדו", עובד אלקים
 הינו העוסק בתלמוד ובהר, לא עבדו, דהינו, העוסק בתלמוד לבד ואינו עוסק בהר.

(מעין גנים פרק א')

החכמה האמתיות חכמת הקבלה האלקית היא עקר הצלחת הנפש, ואין לאדם להפטר ממנה בשום
 אופן, והיא עקר תורת ישראל, אשר השם יתברך הגיד דבריו ליעקב חקיו ומשפטיו לישראל וגו' וכו'.
 ואומר אני, הלואי שלא היו מקלין גדולי הדור בלמוד החכמה הקדושה והלואי היו מלמדים דרך
 לתלמידים לעסק בחכמה הלזו, אזי בודאי לא היה שום הרמת ראש לחכמה החיצוניות והיו כל
 החכמות נדחים מפניה כמו שנדרחה החשך מפני האור, אך שעונותינו גרמו שגם כמה וכמה מצדיקי
 הדור סגרו את דלתי החכמה בפני פרחי הכהנה ואמרו שלא ילמדו עד שיהיה בעלי מדרגה ורוח
 הקדש, והנה עבור זה נשארו ערמים מן החכמה הקדושה ונתגבר בעונותינו הרבים חשכות
 החכמות חיצוניות הפסיל בחשך הולך וכו' ויאמר אלקים יהי אור ויאר לנו.
 (מעין גנים פרק א')

מא) למוד הזהר, תקונים וזהר חדש, מעלות השחר עד צאת הכוכבים מנע שרפת התלמוד
 תקנות ראשונות לקבע למוד תמידי אשר לא יפסיק. הקדוש הזה בספר הזהר הקדוש ותקונים, ללמד
 כל איש מהם חלקו זה אחר זה מאחר תפלת הבקר ועד עת תפלת מנחה ערב כל הימים תמיד חוץ
 משבת ויום טוב וכו', ועוד הוסיפו בלמוד התמידי של הזהר הקדוש ללמד כל היום כלו ועוד שש
 שעות בלילה חוץ מן הלילות ממוצאי יום כפור וכו' וכו'.

ובשנת תצ"א היה גזרות נוראות וכו' לבער ספרי התלמוד של בני ישראל וכו', והגאון ר"י באסאן
 שאל לרבינו משה חיים לוצאטו (רמח"ל) לביאר לו סוד הענין, ורבינו השיב לו בבאור סוד כל הענין,
 כי הוא ראה זאת מקדם והקדים רפואה למכה ותקן ביישיבה שלו שילמדו זהר ותקונים וזהר חדש
 בלי הפסק מעלות השחר עד צאת הכוכבים וכו'. (ורים משה, ענינים נפלאים מרבינו משה חיים לוצאטו)